

บทนำ

กรุงอุลานบาตอร์ ประเทศมองโกเลีย

ฤดูกาลแห่งความหนาวเยือกค่อย ๆ ผ่านพื้นเมืองหลวงซึ่งติดอันดับหนาวเย็นที่สุดของโลกแห่งนี้ไปได้สักระยะแล้ว แม้จะยังมีไอเย็นหลงเหลืออยู่ในชั้นบรรยากาศ แต่ผืนแผ่นดินได้คลายจากกองหิมะที่เคยท่วมสูงกลับมาราบเรียบเช่นเดิม การสัญจรบนถนนหนทางเริ่มสะดวกขึ้น ชีวิตผู้คนในเมืองหลวงของประเทศที่มีประชากรเบาบางที่สุดในโลกได้เริ่มต้นตามปกติ บทวิถีกว้างใหญ่กลายเป็นทางเดินของผู้คนมากขึ้นหลายตาทั้งชาวพื้นเมืองและชาวต่างชาติซึ่งเริ่มมีมากขึ้นเพราะการท่องเที่ยวและการลงทุนภาคธุรกิจขยายตัวอย่างมากในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของมองโกเลียที่ทะยานเติบโตสวนทางกับหลายประเทศในเอเชีย รถยนต์ส่วนบุคคลยี่ห้อหรูจึงเริ่มมีให้เห็นประปรายบนท้องถนน รถยนต์อเนกประสงค์สี่ล้อดำมันปละปัดคันใหญ่สองคันที่แล่นตามกันด้วยความเร็วสม่ำเสมอก็เช่นกัน แม้จะมีเสียงแตรรถดังโหวกเหวก

รอบด้านเป็นระยะแต่รถทั้งสองคันก็แหวกฝ่าการจราจรอันยุ่งเหยิงเล่นตรงสู่เขตอันสงบชายขอบเมืองหลวงได้อย่างคล่องแคล่ว

จุดหมายปลายทางคืออารามสำคัญแห่งหนึ่งของดินแดนแห่งนี้ ศาสนสถานเก่าแก่ได้รับการบูรณะครั้งใหญ่หลังถูกกระแสน้ำทศวรรษก่อนทำลายล้างเมื่อหลายทศวรรษก่อน

เมื่อรถยนต์คันแรกจอด บุรุษสองคนรีบลงจากรถเพื่อเดินไปเปิดประตูรถคันที่สองซึ่งจอดในเวลาไล่เลี่ยกัน

ชายหนุ่มที่ก้าวลงจากรถสวมเสื้อเชิ้ตสีครามเข้ากับบรรยากาศของฤดูกาลที่เริ่มสดใส รูปแบบและเนื้อผ้าบ่งบอกว่าตัดเย็บจากห้องเสื้อชั้นดี คลุมทับด้วยเสื้อโค้ตสีดำ ใบหน้าได้รูปนิ่งเฉยเหมือนไม่รับรู้สิ่งใด ๆ ขณะเดินตรงไปข้างหน้าหน้าตาของเขาออกไปทางตะวันตก จมูกโด่งรับกับคิ้วได้รูป หากแต่เส้นผมเหลือบดำอย่างเอเชีย ส่วนดวงตาสีน้ำตาลซ่อนอยู่ใต้กรอบแว่นกันแดดสีชาเข้มหลบเร้นสายตาผู้พบเห็น

ผู้ก้าวลงจากรถตามมาคือชายสูงวัยกว่าซึ่งเห็นได้ชัดว่าเป็นชาวมองโกเลีย เพราะลักษณะรูปหน้าและหยันตาสีดำ สวมโค้ตบางสีดำคลุมทับเสื้อผ้าอีกชั้น รูปร่างสมส่วนตามมาตรฐานของลูกหลานนักรบชนหลังม้า สูงไล่เลี่ยกับชาวตะวันตก เขาก้าวลงจากรถคันเดียวกับชายหนุ่มคนแรกและเดินตามหลังอย่างรู้หน้าที่ ส่วนคนอื่นที่มาด้วยนั้นอยู่เฝ้ารถ

ชายหนุ่มคนแรกเดินนำและได้พบชายสูงวัยสองคนซึ่งเป็นบุคลากรของอาราม ชายสูงวัยคนหนึ่งค้อมศีรษะให้ก่อนจะเอ่ยทักทายอย่างคนรู้จักกันดี

“สวัสดิ์ครับ คุณคงจะมาพบท่านโหวนกระมัง ตอนนี้ท่านอยู่ในห้องอ่านหนังสือกับท่านเกษันครับ” ชายสูงวัยกว่าเอ่ย เขาแต่งกายเรียบง่ายแบบชาวพื้นเมือง สวมเสื้อคลุมตัวยาวและรัดเข็มขัดผ้าตรงช่วงเอว เป็นชุดที่เหมาะสมสำหรับผู้อาศัยอยู่ในเมืองหนาว

ชายหนุ่มผู้มาเยือนค้อมศีรษะตอบรับและกล่าวเพียงสั้น ๆ ด้วยน้ำเสียง

กังวานหากแต่สุภาพอยู่ในที่

“ขอบคุณครับ”

จากนั้นฆราวาสทั้งสองก็เดินตรงเข้าไปในอารามโดยไม่ต้องมีคนนำ แสดงว่าคุ้นเคยกับการมาพบบุคคลสำคัญของที่นี่

เมื่อชายหนุ่มท่าทางดีสองคนเดินจากไป บุคลากรของวัดอีกคนซึ่งมองอยู่เงียบ ๆ มาแต่แรกจึงเอ่ยถาม

“เขาเป็นใครหรือครับ ตอนเห็นเขาเดินมาผมรู้สึกสะดุดตามาก ท่าทางอย่างกับนายแบบต่างชาติ แถมมีคนเดินตามหลังด้วย” ผู้อ่อนวัยกว่าถามด้วยความรู้สึกที่

“เขาชื่ออัมมัสรา ส่วนคนเดินตามหลังเป็นคนสนิท นายไปไหนต้องตามไปด้วยทุกที่” ผู้สูงวัยกว่าตอบ เขาเป็นลูกศิษย์วัดนี้มานานจึงรู้เรื่องราวต่าง ๆ มากกว่า

“ชื่ออัมมัสราหรือ เป็นชื่อมองโกเลียนี้ครับ ตอนแรกผมนึกว่าเขาเป็นนักท่องเที่ยวเสียอีก พอได้ยินเขาพูดภาษามองโกเลียก็เลยแปลกใจ”

“เป็นลูกครึ่งมองโกเลียกับสลาฟ จึงดูไม่ค่อยเหมือนมองโกเลียเท่าไร”

“แล้วทำไมคุณจึงปล่อยให้เขาไปพบท่านเจ้าอาวาสง่าย ๆ ละครับ”

“คุณอัมมัสราไม่ใช่คนอื่นไกล” คำกล่าวถึงแสดงความนอบน้อมอยู่ในที่ “ถ้าเธอติดตามชาวบ้านก็จะรู้ว่าชื่อของเขานอกจากจะปรากฏในฐานะนายทุนหน้าใหม่ของที่นี่แล้ว ยังมีบทบาทสำคัญในมุสลิมเพื่อฟื้นฟูพุทธศาสนาในมองโกเลียด้วย ว่ากันว่ารายได้มหาศาลของตระกูลเขานั้นส่วนหนึ่งแบ่งมาบูรณะอารามที่ถูกทำลายไปจำนวนมากในช่วงไซเวียดแต่อย่างว่า อารามของเราหลายส่วนก็ได้รับเงินสนับสนุนจากตระกูลเขาเช่นกัน”

“อย่างนั้นหรือครับ ทำไมผมไม่เคยรู้อะไรเกี่ยวกับเขามาก่อนเลย”

“เขาเป็นคนเก็บตัว เรียกได้ว่าเก็บตัวเงียบมากเมื่อเทียบกับพวกเศรษฐีใหม่ในมองโกเลีย ได้ยินมาว่าช่วงที่บ้านเมืองปั่นป่วนเพราะพรรคคอมมิวนิสต์

ครอบครัวของเขาลี้ภัยไปอยู่เมืองนอก เริ่มตั้งตัวที่แคนาดาจนมีฐานะดีขึ้นจากการค้าเงินและหุ้น อมันสรากลับมาที่นี้พร้อมทุนทรัพย์ก้อนใหญ่จากเมืองนอกเมื่อไม่กี่ปีก่อนนี้เอง เขาเป็นเจ้าของตีกระฟ้ากลางกรุงอุลานบาตอร์ และคงมีเอี่ยวกับธุรกิจเหมืองแร่ที่เติบโตอย่างรวดเร็วไม่มากนักน้อย”

เสียงสาธยายมนต์ทำนองทิเบตแผ่วเบาพร้อมเสียงระฆังเป็นเสมือนชั้นบรรยากาศอันอบอุ่นสบายที่ห้อมล้อมห้องอ่านหนังสือขนาดไม่ใหญ่นัก ภายในห้องมีตู้และชั้นหนังสือตั้งเรียงรายเป็นระเบียบ แต่ละชั้นแน่นขนัดไปด้วยตำราหลากหลายขนาด และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือฮีตเตอร์ซึ่งตั้งอยู่มุมห้อง แม้จะเป็นรุ่นโบราณแต่ยังใช้งานได้ดี

เสียงเคาะประตูทำให้โทวาน พระสงฆ์อาวุโสในภิกษุสงฆ์หายานเชื้อสายมองโกเลียเงยหน้าขึ้น ท่านเป็นภิกษุวัยแปดสิบกว่าปีจึงต้องสวมแว่นตาขณะอ่านหนังสือ ท่านยังไม่ทันลุกขึ้น คนสนิทซึ่งนั่งอยู่ไม่ไกลก็เดินไปเปิดประตูรับผู้มาเยือนแล้ว

“อ้อ นึกว่าใคร อมันสรากับซอริกนี่เอง” เนกั้นเอ่ยทัก เขาเป็นภิกษุวัยห้าสิบและเป็นคนสนิทของท่านโทวานเจ้าอาวาสอารามหลวงแห่งนี้

ชายหนุ่มผู้เดินนำหน้าค้อมศีรษะแสดงความเคารพบนอบแต่ก็ยังคงมาดเจ้าคนนายคนแม้จะมีผู้ติดตามเพียงคนเดียว จากนั้นเขาก็ถอดแว่นกันแดดออกแสดงความสุภาพเมื่อรู้ว่าต้องสนทนากับพระสงฆ์

“นมัสการท่านเนกั้น ผมแวะมาเยี่ยมเยียนท่านโทวานตามปกติเท่านั้น ไม่ทราบว่ารบกวนเวลาของพวกท่านหรือไม่”

ประโยคนี้ทำให้ภิกษุเนกั้นหันหน้าไปทางผู้อาวุโสซึ่งครองตำแหน่งสูงสุดในอาราม

“เข้ามาเถิด โยมทั้งสอง เรารู้จักกันพอสมควรแล้วไม่ใช่หรือ”

ท่านเจ้าอาวาสกล่าวประโยคแรกพร้อมกับมองอาดันตุเกด้วยสายตา

อ่อนโยนแล้วพยักหน้าเป็นเชิงอนุญาตให้เข้ามาดำเนิน

ชายหนุ่มนามว่ามันสราค์อมตัวลงเล็กน้อยเมื่อเดินผ่านภิกษุเช่นกัน เช่นเดียวกับซอริกคนสนิทที่ค้อมศีรษะให้ภิกษุที่มาต้อนรับอย่างนอบน้อม ร่างสูงอย่างชาวตะวันตกนั่งลงบนเบาะไม่ห่างจากโต๊ะอ่านหนังสือแบบเตี้ยของเจ้าอาวาสนัก ส่วนคนสนิทนั้นนั่งเยื้องกัน

“อาตมากำลังอ่านคัมภีร์ที่เพิ่งได้จากมุสนิวิวิจัย ดูเหมือนตอนนี้เราจะมีแหล่งข้อมูลให้ศึกษามากขึ้นเรื่อยๆ” ท่านโทวาน ภิกษุวัยแปดสิบกว่าปีผู้ธำรงพุทธศาสนาให้อยู่คู่่มองโกเลียมานานกล่าว แม้จะอยู่ในวัยชราแต่ท่านยังดูแข็งแรง

มองโกเลียเป็นประเทศที่กว้างใหญ่ พื้นที่โดยมากเป็นทุ่งหญ้าสเตปป์ซึ่งดูว่างเปล่าไร้ค่าควรจดจำ สิ่งในโลกพอจะจดจำมองโกเลียได้บ้างก็คืออดีตอันเกรียงไกรใต้บารมีของเจงกิสข่านและลูกหลานของท่าน แต่ความยิ่งใหญ่ั้นแปรผันไปตามกาลเวลา ต่อมาอำนาจทางการเมืองของอาณาจักรมองโกลก็แผ่วลงเป็นลำดับและถูกจีนรุกราน จนกระทั่งช่วงสงครามเย็น มองโกเลียถูกกลืนไปกับอิทธิพลของคอมมิวนิสต์โซเวียตเป็นเวลาร่วมเจ็ดทศวรรษ ช่วงเวลานั้นนับเป็นยุคยากเข็ญของชาวพุทธมองโกเลียเนื่องจากวัดวาอารามถูกทำลายไปมาก ด้วยข้ออ้างว่าความเลื่อมใสทางศาสนาเป็นสิ่งสมควรถูกกำจัด วัดจำนวนมากจึงสูญสิ้นไปจากแผ่นดินในช่วงเวลาดังกล่าว

“ต้องขอบคุณทุนจากมุสนิธิของโยมด้วยที่ทำให้เราได้อ่านคัมภีร์มหายานเก่าๆ เหล่านี้กลับมาศึกษา” ท่านโทวานกล่าวต่อ

ปัจจุบันนี้เริ่มมีโครงการรื้อฟื้นพุทธศาสนาในมองโกเลียและค้นพบคัมภีร์ทิเบตโบราณในหลายแห่งซึ่งคาดว่าถูกซุกซ่อนระหว่างการกวาดล้าง แต่การรวบรวมสิ่งมีค่าเหล่านั้นไม่อาจอาศัยความศรัทธาเพียงอย่างเดียว งบประมาณก็เป็นสิ่งจำเป็นด้วยเช่นกัน และ “มุสนิธิตระกูลบาโบลต์” นี้เองที่เป็นท่อน้ำเลี้ยงอันทรงพลังในการขับเคลื่อนทางศาสนาในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา

“ไม่เป็นไรหรอกครับ มันเป็นการตอบแทนสังคมและศาสนา” ชายหนุ่มททายาทคนสำคัญของตระกูลกล่าว ทั้งแววตาและน้ำเสียงสงบนิ่ง มิได้ล้าพองกับความสำคัญของตน

“อาตมาอยากทราบว่าโยมมีฐานะสำคัญหรือเปล่า วันนี้จึงเดินทางมาพบอาตมาด้วยตนเอง” ท่านโทวานถาม เพราะรู้ว่าถ้าไม่จำเป็นจริง ๆ ชายหนุ่มจะไม่ออกมาพบปะผู้คนภายนอก ทั้งที่ระยะหลัง ๆ กิตติศัพท์ความมั่งคั่งของเขามีมากขึ้น

อัมมันตราคลี่ยิ้มจาง ๆ สายตาที่เหลือบมองภิกษุแก่พรรษาหนึ่งสงบ

“ผมทราบมาว่าท่านกำลังจะเดินทางไปต่างประเทศเร็ว ๆ นี้”

ฝ่ายสงฆ์ได้ยินเช่นนั้นจึงมองหน้าอีกฝ่ายอย่างสงสัยแล้วยิ้มตอบ

“การข่าวของโยมยังดีเช่นเคย คงจะจริงอย่างที่อาตมาเคยได้ยิน ไม่มีอะไรในกรุงอุทานบาตอร์ที่ ‘อัมมันตรา บาโบลต์’ จะไม่รู้ ถึงแม้เขาจะไม่ได้ออกมานอกหอคอยของตนเลยก็ตาม”

“หอคอย” ที่ว่านี่คือตึกระฟ้าสร้างใหม่ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของบริษัทร่วมทุนด้านพลังงานถ่านหินชั้นนำของโลกที่เข้ามาลงทุนในมองโกเลีย รวมทั้งเป็นที่ตั้งของบริษัทต่างชาติหลายบริษัท ชั้นบนสุดเป็นห้องทำงานของเจ้าของตึกซึ่งก็คือนายทุนสายเลือดใหม่นามว่า “อัมมันตรา เดอนอฟ บาโบลต์” ไม่มีใครย่างกรายเข้าไปได้ง่าย ๆ

“ผมต้องขอภัยหากรู้เรื่องบางเรื่องมากไปหน่อย ผมเพียงแต่คิดว่าการเดินทางของท่านครั้งนี้ น่าสนใจ” ชายหนุ่มยิ้มจาง ๆ อีกครั้ง

“ในเมื่อโยมรู้เรื่องแล้ว อาตมาก็จะเล่ารายละเอียดให้ฟัง ชีวิตของพระแก่ ๆ อย่างอาตมาไม่มีความลับใดให้ปกปิดหรอก” ท่านโทวานเอ่ยในที่สุด “เดือนหน้าอาตมาก็กำหนดการจะไปร่วมฟังและเสวนาธรรมที่มหาวิทยาลัยสงฆ์ในประเทศไทย และได้รับนิมนต์จากผู้สนใจให้เดินทางไปวัดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งว่ากันว่าเป็นดินแดนที่สมบูรณ่มากสำหรับพุทธสาย

เถรวาท”

“ครับ ฟังดูน่าสนใจมาก” ชายหนุ่มกล่าว “แล้วท่านมีปัจจัยในการเดินทางเพียงพอแล้วหรือครับ”

“เรื่องนั้นไม่ต้องห่วง ทางเราไม่ต้องการของอะไรนัก และทางนี้เราก็จัดการให้ได้ดี อาตมาไม่ต้องการอะไรมากกว่านี้หรอก” เจ้าอาวาสส่ายหน้าช้าๆ

“ถ้าเช่นนั้นก็...แล้วแต่ท่านครับ” ชายหนุ่มพยักหน้า

ทว่าผู้อาวุโสซึ่งดำรงตนในโลกแห่งความสงบกลับมองเห็นบางสิ่งซ่อนเร้นอยู่ในแวตาสีน้ำตาลไหม้คู่นั้น ความมุ่งมั่น...ปรารถนา...โหยหา...สะกดกลั้น

ท่านโศกโศกเปลือยตาลงช้าๆ ครู่หนึ่งแล้วลืมตาขึ้นอีกครั้ง ดูเหมือนเริ่มเข้าใจอะไรมากขึ้นจึงกล่าวว่า

“ขอบคุณที่เป็นห่วงเรื่องการเดินทางไกลของอาตมาครั้งนี้ แต่ขอยืนยันว่าเราไม่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย ส่วน ‘บางสิ่ง’ ที่โยมรอคอย อาตมาไม่อาจรับปากว่าจะเป็นไปได้หรือไม่ มันเป็นเรื่องชะตากรรม”

1

ถนนลาดยางสายเล็ก ๆ หอดยาวท่ามกลางความเงียบสงบของป่าโปร่ง สลับทิวไม้ข้างทาง ซึ่งเวลานี้มีเพียงรถยนต์ขนาดกะทัดรัดคันหนึ่งแล่นผ่าน ภายในรถมีหญิงสาววัยเดียวกันสองคน ผู้ขับมีท่าทีหนึ่งเฉยต่อสรรพสิ่งรอบตัวเพราะคุ้นเคยเส้นทาง ขณะที่หญิงสาวอีกคนซึ่งนั่งเบาะหน้าข้างกันดูตื่นตาตื่นใจกับเส้นทางที่ไม่เคยมาเยือนมาก่อน

“ถึงแล้วเหรอยาย วัดที่เรอบอกว่าพอกับแม่เป็นโยมอุปัฏฐาก” หญิงสาวที่นั่งมาด้วยเอ่ยถามพลางมองขึ้นไปยังเนินเขาเล็ก ๆ เบื้องหน้า

“ถึงแล้วจะ เดี่ยวจะพาขึ้นไปดูข้างบน” หญิงสาวคนขับตอบ

“เฮ้ย ทางขึ้นเนินอย่างนี้รถเล็ก ๆ จะขึ้นไปไหวเหรอ” พิมเสนท้วง คนบังคับพวงมาลัยได้ย็นก็ส่ายหน้า

“นี่ไม่ใช่ทางขึ้นโดยอินทนนท์สักหน่อย แค่เนินเล็ก ๆ เอง เชื่อมมือเถอะน่า” อัสมาตอบอย่างมั่นใจ

พิมเสนผู้มาจากต่างถิ่นพยักหน้าอย่างไม่ค่อยเชื่อมั่น แต่เธอก็ต้องยอมรับ

ฝีมือการขับรถของเพื่อนเพราะรู้ว่าอัสมาขับรถคล่องตั้งแต่อยู่กรุงเทพฯ

อัสมา ศิระศาสตร์หาหญิงสาวผู้มีศักดิ์เป็นบุตรคนเล็กของคุณเลิศพันธุ์ และคุณอรดา สามีมารรายค่าสำคัญของตระกูล “ศิระศาสตร์” รุ่นปัจจุบัน ซึ่งทั้งคู่ไม่เป็นที่รู้จักในแวดวงสังคมมากนักเนื่องจากมักใช้ชีวิตเรียบง่าย ทำธุรกิจ สืบทอดกิจการสำคัญของครอบครัวเพียงอย่างเดียว แต่เดิมตระกูลศิระศาสตร์ เป็นเจ้าขุนมูลนายที่ทำธุรกิจเหมืองแร่จนร่ำรวย ซึ่งปัจจุบันเติบโตเป็นกลุ่มธุรกิจ พลังงานในนามสยามไมนิ่งกรุ๊ป ดังนั้นหากมีการแบ่งกลุ่มผู้มีอันจะกินออกเป็น “เศรษฐีเก่า” กับ “เศรษฐีใหม่” พิมเสนคิดว่าครอบครัวของเพื่อนสาวจัดอยู่ในพวกแรกอย่างไม่ต้องสงสัย

อัสมามีนิสัยคล้ายบิดามารดาอย่างหนึ่งตรงที่ชอบความเรียบง่าย เธอไม่ชอบแต่งแต้มใบหน้าเข้มหนักหรือแสดงตัวว่ามีรสนิยมเลิศหรู กระนั้นพิมเสน ก็มั่นใจว่าถ้าเทียบกับสาว ๆ ทั่วไป เพื่อนของเธอกินขาด เพราะดวงตาสีน้ำตาล เข้มที่ทอประกายลึกล้ำทำให้อัสมาแลดูสง่างาม อีกทั้งหน้าตาหมดจดคล้าย ลูกครึ่งทำให้ผู้คนจดจำเธอได้ตั้งแต่แรกพบ

“ไปไหว้พระข้างในกันก่อน เตี้ยวค่อยเข้าเมือง แล้วก็กลับบ้าน” อัสมา บอกเพื่อนเมื่อจอดรถสนิท

ตอนที่อัสมาเดินนำพิมเสนเข้าไปนั้นวิหารค่อนข้างโล่ง ไม่มีผู้คน บรรยากาศ จึงสงบเงียบสมกับเป็นวัดป่าที่อยู่กลางขุนเขา ครั้นเข้ามาภายในวิหาร หญิงสาว ต่างถิ่นถึงกับห่อปากเมื่อเห็นองค์พระพุทธรูปสีขาวบริสุทธิ์ซึ่งพบเห็นไม่มากนัก

“พระประธานเป็นพระพุทธรูปปางไสยาสน์” อัสมาบรรยาย พิมเสน รีบนั่งลงกราบสักการะสามครั้งพร้อมพิมพ์ขอพรจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์

“ลูกข้างนางสาวพิมเสน ขอสักการะด้วยจิตเคารพเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต ของลูกข้างนี้จากนี้ อย่างน้อยก็ขอให้งานของลูกข้างเข้าที่เข้าทางด้วยเถอะคะ เจ้าประคุณ”

“ก็เธอกำลังจะรับงานของมูลนิธิช่วยงานฉันไม่ใช่เธอ” อัสมาหันหน้า

มาหาเพื่อนแล้วพูดกลัวยิ้ม “เอน่า อย่าเพิ่งคิดอะไรมาก ทำแก้ขัดไปก่อน ดีเสียอีกมีคนมาเสริมกำลังตอนที่ฉันต้องการพอดี”

พิมเสนหันไปยิ้มแห้ง ๆ ให้เพื่อน “ยังไงก็ชอบใจเธอมากนะที่ชวนฉัน ตอนกำลังว่างงานพอดี เฮ้อ ชีวิตคนเรานี้มันไม่แน่นอนเลยเนอะ”

พิมเสนยิ้มเจื่อน ๆ เธอเคยหันหลังให้กรุงเทพฯ เพื่อเบนเข็มไปทำงานในองค์กรพัฒนาเอกชนเล็ก ๆ แห่งหนึ่งที่ต่างจังหวัด แต่ไม่นานก็รู้ว่าองค์กรที่ตัวเองทำงานอยู่ถึงทางตันถึงขั้นต้องปิดองค์กร เพราะหัวหน้าโครงการยกยอกเงินไปหลายส่วนแล้วอ้างว่าไม่มีงบประมาณ

จังหวะนั้นเองเพื่อนรักอย่างอัสม่าซึ่งย้ายมาอยู่ต่างจังหวัดกับมารดาที่รีบติดต่อเธอด้วยความเป็นห่วง

“ตอนนั้นมูลนิธิที่บ้านฉันกำลังต้องการคนช่วยงาน ถ้าเธอสนใจก็มาหาฉันนะ”

พิมเสนใช้เวลาคิดไม่นานก็ตอบรับข้อเสนอ ข้อแรกเพราะอัสม่าเป็นเพื่อนที่ดีที่สุดที่เธอมี และอีกอย่างเธอก็อยากทำอะไรสักอย่าง ดีกว่าปล่อยตัวเองอยู่ว่าง ๆ

พิมเสนรู้จักอัสม่าในโรงเรียนสตรีที่ค่อนข้างมีชื่อเสียงหนึ่ง พิมเสนเป็นหนึ่งในนักเรียนส่วนน้อยที่ไม่ได้มีฐานะร่ำรวย แต่เข้าเรียนที่นั่นได้เนื่องจกมารดาทำงานธุรการในโรงเรียนแห่งนั้น การได้พบอัสม่านับเป็นเรื่องแปลกทีเดียวเพราะพวกเธอจะแตกต่างกันคนละขั้ว อัสม่าดูอบอุ่น มาดคุณหนูเพียบพร้อม และเป็นคนหนึ่งเจียบ มักเว้นระยะห่างจากคนอื่นอยู่เสมอ ส่วนพิมเสนเป็นเด็กหัวท้าวหาญและดีใจเป็นบางครั้ง แต่เมื่อทั้งสองได้พบและพูดคุยก็รู้สึกถูกคอถูกชะตากัน จากนั้นมาตั้งแต่มัธยมต้นถึงมัธยมปลาย สองสาวจึงกลายเป็นคู่หูที่สนิทกันมากจนแยกไม่ออก

ตอนเข้าเรียนมหาวิทยาลัย อัสม่าและพิมเสนก็บังเอิญสอบติดสถาบันเดียวกันเพียงแต่ต่างคณะ ทั้งคู่จึงยังคงใกล้ชิดสนิทสนมกันเช่นเดิมกระทั่งเรียน

จบ แต่หลังจากพันร่วมหาวิทยาลัย สองสาวก็ห่างเหินกันไปบ้างเพราะอัสมาย้ายไปอยู่กับมารดาในจังหวัดใหญ่แห่งหนึ่งในภาคอีสาน

พิมเสนไม่รู้รู้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ รู้แต่เพียงว่าคุณอรดา มารดาของเพื่อนรักเป็นคนใจบุญสุนทานมาแต่ไหนแต่ไร และไม่แปลกใจนักเมื่อได้ข่าวว่าตระกูลศิระศาสตร์ เลื่อมใสศาสนาถึงขนาดเป็นตัวยุติธรรมในการก่อสร้างวิหารของวัดป่าแห่งหนึ่งในภาคอีสาน หลังจากนั้นคุณอรดาจึงหันมาทำงานเพื่อศาสนา และสังคมเต็มตัว ขณะเดียวกันก็ให้อัสมาลูกสาวคนเล็กรับหน้าที่ผู้ช่วยคนสำคัญในงานของมูลนิธิ

ขณะที่สองสาวเดินทางกลับลงมาจากวิหาร อุบัติการณ์หนึ่งเดินทางผ่านมา เมื่อเห็นอัสมาก็ทำท่าจะยกมือไหว้ สองสาวเกือบตั้งตัวไม่ทัน อัสมาทักทายปราศรัยครู่หนึ่งอีกฝ่ายจึงขอตัว พอพิมเสนถามอัสมาก็ได้ความว่าเธอเป็นแม่บ้านดูแลวัดนั่นเอง

“อ้ายตาย! นี่ฉันมาพบกับคุณหนูอายุที่ใคร ๆ ก็รู้จักเธอเนี่ย ตื่นเต้นจัง มีเพื่อนเป็นคนดัง” พิมเสนล้อเพื่อน

“เดี๋ยวเถอะ มาเรียกฉันว่าคุณหนู แล้วฉันก็ไม่ได้ดังหรอกนะจะบอกให้ มีคนรู้จักชื่อฉันก็แค่ในวัดนี่ละ นอกนั้นไม่ว่าในกรุงเทพฯ หรือในตัวจังหวัดไม่มีใครรู้จักฉันหรอกยะ” นาน ๆ จะเห็นผู้หญิงมาดั่งอย่างอัสมางอนสลักที่

“โอเค ไม่ล้อก็ได้ ฉันช่วยพาฉันกลับเข้าเมืองสักทีเถอะ จะพาไปกินหรือพาไปเที่ยวที่ไหนก็ได้ตามสบายเลย” พิมเสนทอดเสียงหวาน

เมื่อตกลงจุดหมายปลายทางได้แล้ว รถยนต์ขนาดกะทัดรัดของอัสมาก็เคลื่อนออกจากวัดป่าที่เงียบสงบทันที

“เอ้อ เธอมีพาสปอร์ตหรือเปล่าพิม” อัสมายามเพื่อนเมื่อรถแล่นด้วยความเร็วสม่ำเสมอบนถนนเชื่อมระหว่างอำเภอกับจังหวัด

“มีสิ ตอนฉันทำงานที่แรกเคยถูกส่งไปต่างประเทศครั้งสองครั้ง ว่าแต่เธอถามทำไม”

“ถามเพื่อไว้เพราะบางทีงานที่เธอทำอาจจะได้เดินทางไปไกล แต่ยังไม่รู้ว่าเมื่อไหร่”

“เฮ้ย งานมูลนิธิของเธอมีไปต่างประเทศด้วยหรือ ไปไหน ไกลมากมัย”

“ยังไม่รู้เลย แต่คิดว่าอีกไม่นานหรอกคงได้ไปด้วยกัน” คนตอบดูเหมือนจะขยับเอาไว้ก่อน พิมเสนหรีตตามอง แต่ไม่เข้าชื้อต่อเพราะรู้ว่าถ้าเพื่อนอมพะนำอย่างนี้ อย่าไปซ้กให้มากความจะดีกว่า

สิ่งหนึ่งที่ทำให้คนทั่วไปมักก่อนขอต่ออัธมาว่าไว้ตัวก็คือดวงตาคู่สวยที่ดูเหมือนกับงำความรู้สึกทำให้เข้าใจยาก แต่สำหรับพิมเสนซึ่งคบกันมานาน เธอเข้าใจดีว่าอัธมาทำตัวไม่เหมือนหญิงสาววัยเดียวกันเท่าไร เพื่อนเธอคนนั้นไม่ทำตามกระแสนิยม ไม่ฟุ้งเฟ้อ เพียงแต่มีโลกส่วนตัวและเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งก็เหมือนกับเธอที่เป็นตัวของตัวเองเช่นกัน

แต่ต่างกันตรงที่เพื่อนของเธอดูเหมือนมีความเศร้าลึก ๆ อยู่ในแววตา

หลังจากแวะกินมื่อเที่ยงกันแล้ว อัธมาก็พาเพื่อนสนิทกลับบ้านพักชานเมือง เมื่อถึงบ้าน หญิงสาวแปลกใจที่เห็นว่าบริเวณมุขด้านหน้าของบ้านนอกจากรถยนต์ของมารดาแล้ว มีรถตู้คันหนึ่งจอดอยู่ ขณะเดินเลี้ยวเข้าไปด้านใน เธอเจอกิ่งนาง คนสนิทของคุณอารดาซึ่งบอกว่ามารดาต้องการให้เธอพบแขกผู้มาเยือนพอดี

“แขกที่มาที่รถตู้ที่จอดอยู่หน้าบ้านเธอคะ” อัธมาขมวดคิ้วนิดหนึ่ง

“คะ มากันหลายคน เป็นกลุ่มญาติโยมนั้นละคะ แต่ดูเหมือนจะมีพระสงฆ์มาด้วย” สาวใหญ่พยักหน้ารับ

พิมเสนเลิกคิ้วถามด้วยความฉงน “ฮ้า! มีพระมาบ้านตอนนี้นะหรือพี่กิ่งนาง”

“อืม ไม่ใช่พระสงฆ์ไทยแบบบ้านเราหรอกคะ แต่งตัวแปลก ๆ พี่ก็ไม่รู้ว่าเป็นนิกายไหน ได้ยินว่ามาจากมองโกเลียอะไรนี่ละคะ”

อัสนาและพิมเสนหันมองหน้ากันโดยอัตโนมัติ พิมเสนยอมรับว่าได้ยินชื่อดินแดนแห่งนี้ไม่บ่อยนัก

แม้บ้านหลังนี้จะเป็นบ้านพักที่ต่างจากบ้านหลังใหญ่ในเมืองหลวง แต่ก็มีห้องโถงใหญ่พอที่จะรับรองแขกผู้มาเยือนได้จำนวนไม่น้อย

ก่อนหน้านี้อัสนารู้เพียงว่ามารดาเดินทางไปกรุงเทพฯ เพื่อรับกลุ่มญาติโยมจากต่างแดนที่เดินทางมาร่วมงานใหญ่ของวัดป่า แต่ไม่รู้รายละเอียดว่าพวกเขาเป็นใครมาจากไหนเพราะดูเหมือนเป็นเรื่องส่วนตัวที่มารดาของเธอก็ไม่ทราบล่วงหน้า

เมื่อเยี่ยมหน้าเข้าไปในห้องรับแขก อัสนาก็เห็นว่าในห้องมีแขกทั้งหมดหกคน มีสองคนที่เธอเคยพบหน้าเพราะเป็นคนที่มาตราฐักและพบกันในงานบุญประเพณี ส่วนชายหญิงสูงวัยอีกสี่คนที่เหลือเธอไม่เคยเห็นมาก่อน

และในจำนวนนี้มีสองคนที่คิดว่าน่าจะเป็นนักบวชเพราะโกนผมเช่นภิกษุสงฆ์ทั่วไป แต่หมกกายด้วยผ้าหลายชั้น ดูเหมือนด้านในจะสวมเสื้อคลุมแขนยาวแล้วห่มทับด้วยจีวรสีแดงเข้มหม่น ๆ อีกชั้น แตกต่างจากพระสงฆ์ของไทยอย่างเห็นได้ชัด ทั้งคู่ดูสูงวัยกว่าทุกคนในที่นั้น บุรุษซึ่งนั่งอยู่บนเก้าอี้กลางห้องดูมีศักดิ์สูงสุด ถัดลงมาคงเป็นนักบวชอีกรูปซึ่งนั่งอยู่ข้าง ๆ รายล้อมด้วยผู้เป็นฆราวาส

แวบแรกนักบวชอาวุโสสูงสุดเหลือบมองอัสนาพร้อมรอยยิ้มทั้งที่ยังไม่รู้จัก จิตใจของเธอที่เคยสงบนิ่งพลันเกิดความปิติขึ้นนอบหนึ่งโดยไม่รู้สาเหตุ

อัสนาไม่รู้ว่าเป็นเพราะกระแสเมตตาทหรือว่าเหตุใดที่ทำให้เธอยิ้มตอบภิกษุต่างชาติทันที

“อ้อ ขอแนะนำให้ทุกท่านได้รู้จัก นี่ลูกสาวดิฉันเองค่ะ และเพื่อนของแก” คุณอาตราหันมายิ้มให้ทุกคนแล้วกวักมือให้สองสาวเข้ามาใกล้ ๆ

หญิงสาวทั้งสองยอบตัวลงและขยับเข้าไปนั่งข้างคุณอาตรา จากนั้นคุณ